

SUUDİ ARABİSTAN 2016 BÜTÇE GERÇEKLEŞMESİ ve 2017 BÜTÇESİ

Suudi Arabistan Krallığı Maliye Bakanlığı, 2016 yılı bütçe gerçekleşmesine ilişkin ilk geçici sonuçlar ile 2017 bütçesine ilişkin öngörülerini açıklamıştır.

Bahse konu açıklamada, GSYH'nin 688 milyar \$ (2.581 milyar SAR) civarında gerçekleşmesinin beklendiği 2016 yılında yüzde 1,4 oranında bir büyümenin öngörüldüğü belirtilmektedir. Bu büyüme içinde petrol sektörünün yüzde 3,4, kamu sektörünün yüzde 0,5 oranında özel sektörün ise yüzde 0,11 oranında büyüdüğü görülmektedir. Petrol rafinasyonunun ise 2016 yılında yüzde 14,8 oranında büyüyerek GSYH'ye en büyük katkıyı yapan sektör olduğu ifade edilmektedir. 2016 yılı için enflasyonun ise yüzde 3,4 seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Yapılan açıklamada Maliye Politikasının 2020 yılı itibariyle dengeye ulaşmayı amaçladığı ifade edilmektedir.

2016 Bütçe Gerçekleşmesi:

Bütçe gelirlerinin 2016 yılında 528 milyar SAR düzeyine ulaşmasının beklendiği, bunun ise yılbaşında hedeflenen 514 milyar SAR değerinin üzerinde olduğu belirtilmektedir. Bunda yine yıl başında 181 milyar SAR olarak hedeflenen ancak yıl sonu itibariyle 199 milyar SAR seviyesine ulaşması beklenen petrol dışı gelirin etkili olduğu vurgulanmaktadır ki bu artış 2015 yılına göre yaklaşık yüzde 20 oranında bir artışa karşılık gelmektedir. Petrol gelirlerin ise beklendiğinden bir miktar düşük olarak gerçekleşmesinin beklendiği ve 2015 yılına göre yüzde 26'nın biraz üzerinde bir azalış öngörüldüğü belirtilmektedir. Bu veriler çerçevesinde bütçe gelirlerinin **2016 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 14 oranında gerilemesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.**

Bütçe giderlerinin **2016 yılı sonu itibariyle 825 milyar SAR seviyesinde gerçekleşmesi** öngörülmektedir. Bu beklenti, yıl başında belirlenen 840 milyar SAR hedefinin altında bir hedefin tutturulacağını işaret etmektedir (geçmiş yıllardan olan harcamaları eklediğimizde rakam 930 milyar SAR seviyesine yükselmektedir) ki bu tutar bir önceki yıl harcama seviyesinden düşüktür. Söz konusu rakam gerçekleştiği takdirde bütçe harcamaları 2015 yılına göre yaklaşık yüzde 16 azalmış olacaktır. Harcamalarda meydana gelen bu azalışın temel nedenleri arasında, mali disiplin, mevcut ve gelecek dönem projelerin verimlilik esasına göre yeniden değerlendirilmesi ve önceliklendirilmeleri ve personel harcamalarında yapılan kesintilerdir.

Bütçe gelir ve giderlerinin bu beklentiler doğrultusunda gerçekleşmesi **halinde bütçe açığının 297 milyar SAR seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir.** Bütçe açığındaki bu gelişme 2015 yılı açığının yüzde 19 oranında gerilemesini ifade etmektedir.

Bahse konu bütçe açığının önemli bir kısmı iç ve dış borçlanma ile karşılanmış olup **2016 yılında toplam 200 milyar SAR borçlanma gerçekleştirilmiş, toplam borç stoku 316,5 milyar SAR** seviyesine ulaşmıştır (**GSYH'nin % 12,3'ü**). Bunun sonucu olarak **iç borç stoku 213,4 milyar SAR (GSYH'nin % 8,3'ü) dış borç stoku ise 103,1 milyar SAR (GSYH'nin % 4'ü)** seviyesine ulaşmıştır.

Bütçe açığının geri kalanı (97 milyar SAR) ise devlet rezervlerinden karşılanmıştır.

2017 Bütçe Tahminleri:

2017 bütçesi hazırlanırken dünya ekonomisinin 2017 yılında yüzde 3,4 oranında büyüyeceği (IMF) ham petrol fiyatlarının ise varil başına ortalama 50,6 \$ olarak gerçekleşeceği (IMF) varsayılmıştır. Bunun yanında, diğer ulusal ve küresel gelişmeler ile öngörüler yine bütçe hazırlıklarında temel olarak kullanılmıştır.

Bu çerçevede:

2017 yılı bütçe gelirlerinin 692 milyar SAR olarak gerçekleşmesi (2016 yılına göre % 31 artış) öngörülürken, bu miktarın 480 milyar SAR'lık kısmının petrolden geleceği (2016 yılına göre yaklaşık % 46 artış) tahmin edilmektedir. Petrol dışı bütçe geliri ise 212 milyar SAR olarak (2016 yılına göre % 6,5 oranında artış) öngörülmektedir.

2017 yılı bütçe giderlerinin 890 milyar SAR (bir önceki yıla göre % 8 artış) olarak gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bu tutar içinde Ulusal Dönüşüm Planı (NTP -2020) için gerekli olan 42 milyar SAR tutarında ek bütçe de yer almaktadır.

Bütçe harcama kalemleri incelendiğinde yine en büyük payın iç ve dış güvenlik harcamalarına ayrıldığı görülürken, bu alanı eğitim harcamaları takip etmektedir. Bunun yanında sağlık ve sosyal harcamalar ile kamu projeleri harcamalarıdır. Bunun yanında bir önceki yıla göre alt yapı ve yerel yönetim giderlerinde öngörülen artışlar dikkati çekmektedir.

Gelir ve harcamalardaki artış öngörüsünde Enerji Fiyatlaması Reformunun etkili olacağı tahmin edilmektedir.

Bu hedefler çerçevesinde **2017 yılında bütçe açığının 198 milyar SAR** seviyesinde oluşması öngörülmektedir.

2020 itibariyle bütçe dengesinin hedeflendiği belirtilirken bu yıla kıdar oluşacak açıklar için borçlanmadaki sınırın stoğun GSYH'nin yüzde 30'u olduğu ifade edilmektedir.

Ayrıca, KİK ülkelerinin ortaklaşa aldığı karar gereği, 2018 itibariyle % 5 KDV uygulamasının başlatılmasının hedeflendiği dile getirilmektedir.